

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 4ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ - 9420073

Σχολικό Έτος: 2024 - 2025

Ημερομηνία Εξαγωγής: 26/05/2025

Σχολική Μονάδα: 4ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ - 9420073

Στόχος Βελτίωσης:

Κατάδειξη των προβλημάτων από την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας και των συνεπειών της κατάργησης των Σχολικών Επιτροπών, στην πλειοψηφία των Δήμων. Ανάδειξη της μεθοδευμένης προσπάθειας, μέσω της οικονομικής ασφυξίας, να κατηγοριοποιηθούν τα σχολεία και να οδηγηθούν στην αναζήτηση πόρων.

Καταγραφή πρακτικών διαχείρισης της χρηματοδότησης για τα λειτουργικά και άλλα έξοδα των σχολείων, από τους Δήμους, ανάδειξη προβλημάτων και λύσεων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη σωστή λειτουργία των σχολείων είναι:

Αύξηση του προϋπολογισμού για την παιδεία και του ποσού για τις λειτουργικές δαπάνες των σχολείων, χωρίς άμεση ή έμμεση ιδιωτική διαμεσολάβηση.

Άμεση και διαφανής κατανομή και απόδοση της χρηματοδότησης σε κάθε σχολική μονάδα.

Δωρεάν κρατική χορήγηση των παγίων δαπανών σε όλα τα σχολεία (ενέργεια, θέρμανση, επικοινωνία, ύδρευση, καθαριότητα).

Κατάργηση του ΦΠΑ για τις σχολικές μονάδες.

Ανάδειξη της αναγκαιότητας, στο πλαίσιο ενός γνήσιου δημόσιου δωρεάν σχολείου, να μην υφίσταται καμιά οικονομική επιβάρυνση

Σχέδιο Δράσης: Παρουσίαση βασικών αρχών λειτουργίας της χρηματοδότησης των Σχολικών Μονάδων από τους Δήμους. Καταγραφή και δημοσιοποίηση των πρακτικών που ακολουθούνται από τους Δήμους για τη χρηματοδότηση των Σχολικών Μονάδων. Συζήτηση για τις αιτίες και τις συνέπειες αυτών των πρακτικών διαχείρισης της χρηματοδότησης. Παρουσίαση ενός πλαισίου αρχών διαχείρισης που να ανταποκρίνεται στις παιδαγωγικές και μορφωτικές ανάγκες της σύγχρονης εκπαιδευτικής διαδικασίας και των σχολικών υποδομών.

Άξονας: Σχολείο και κοινότητα

Συντονιστής Δράσης: ΕΠΙΣΚΕΠΤΟΥ ANNA

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Την τελευταία δεκαπενταετία, η ονομαστική μείωση των λειτουργικών δαπανών των σχολείων προσεγγίζει το 30%. Την ίδια περίοδο, οι αυξήσεις τιμών υλικών των σχολείων ξεπερνούν (κατά περίπτωση) το 50%. Η

πραγματική μείωση της χρηματοδότησης των σχολείων ξεπερνάει το 50%, με αποτέλεσμα η συνταγματική επιταγή της δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης να κοινοτοποιείται. Οι γονείς πληρώνουν για την εκπαίδευση των παιδιών τους. Οι εκπαιδευτικοί καταβάλλουν τεράστιες προσπάθειες για να καλύψουν τις αυξημένες λειτουργικές ανάγκες, μέσα σε ένα τοπίο παρωχημένου ηλεκτρονικού εξοπλισμού, ελλιπούς συντήρησης, ελλείψεων υλικοτεχνικών υποδομών και παιδαγωγικού υλικού. Η χρόνια υποχρηματοδότηση τοποθετεί σε δυσχερή θέση το σχολείο, με σοβαρές συνέπειες στη μόρφωση των παιδιών. Η υποβάθμιση των υποδομών συμβάλλει στη διεύρυνση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων.

Η υποχρηματοδότηση της εκπαίδευσης οδηγεί στην εμπορευματοποίηση/κατηγοριοποίηση και τη λειτουργία των σχολείων με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Πόσο μάλλον αν συνδεθεί με την εφαρμοζόμενη αξιολόγηση και τη λεγόμενη «αυτονομία» της σχολικής μονάδας. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο που επιφέρει κατάργηση της πλειονότητας των σχολικών επιτροπών-ΔΕΠ δεν επλύει τα χρόνια προβλήματα και είναι ένα ακόμη βήμα προς την εμπορευματοποίηση, καταλύοντας την ανάγκη για διαφάνεια και δημοκρατική λειτουργία στη χρηματοδότηση των σχολείων.

Είναι απαραίτητη η αύξηση της χρηματοδότησης της δημόσιας εκπαίδευσης και των σχολείων, χωρίς ιδιωτικές διαμεσολαβήσεις, περικοπές και κρατήσεις. Με άμεση-διαφανή κατανομή και απόδοση της χρηματοδότησης σε κάθε σχολείο, συστηματική ενημέρωση για την κατανομή της και τον απολογισμό κάθε έτους, δωρεάν κρατική χορήγηση των πάγιων δαπανών και κατάργηση του ΦΠΑ για τα σχολεία. Με ουσιαστική συμμετοχή του Συλλόγου Διδασκόντων στη λήψη των αποφάσεων.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1. Συμμετοχή σε διαδικτυακή εκδήλωση με Δημάρχους, εκπαιδευτικούς και γονείς για όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση των σχολείων (Μάρτιος – Απρίλιος 2025).
2. Ερευνητική καταγραφή των χρηματοδοτικών πρακτικών που ακολουθούνται από τους Δήμους (Φεβρουάριος – Απρίλιος 2025).
3. Ερευνητική καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη χρηματοδότηση των σχολείων (Φεβρουάριος – Απρίλιος 2025).
4. Έκδοση πρακτικών των εκδηλώσεων (Μάιος – Ιούνιος 2025).
5. Έκδοση ερευνητικών δεδομένων (Ιούνιος 2025).
6. Καταγραφή αιτημάτων και προτάσεων για τη χρηματοδότηση της δημόσιας εκπαίδευσης και του Δημόσιου σχολείου (Μάιος – Ιούνιος 2025).

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

1. Ερωτηματολόγιο καταγραφής της σημερινής κατάστασης, καθώς και των απόψεων των εκπαιδευτικών.
2. Συνεντεύξεις με Δημάρχους, εκπαιδευτικούς και γονείς.
3. Συνεργασία με όλους τους φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας.
4. Συνεργασία με επιστήμονες από την πανεπιστημιακή κοινότητα.
5. Έντυπη και ηλεκτρονική παρουσίαση των ερευνητικών δεδομένων.
6. Χρήση του κατάλληλου ηλεκτρονικού λογισμικού για τις δράσεις.
7. Αναζήτηση σχετικών ερευνών.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

1. Η ανάδειξη όλων των κοινωνικών, πολιτικών και εκπαιδευτικών διαστάσεων που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση των σχολείων.
2. Η διεύρυνση της ενημέρωσης και της συζήτησης για την αντίφαση ανάμεσα στη σημερινή κατάσταση και τις πραγματικές ανάγκες των σχολείων, των μαθητών/τριών και των οικογενειών τους.
3. Η ευρεία κατανόηση των διαχρονικών ευθυνών της πολιτείας
4. Η συμβολή των εκπαιδευτικών στην υλοποίηση των δράσεων.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Η συμμετοχή στις επιστημονικές συναντήσεις, συζητήσεις, εκδηλώσεις, ερευνητικές καταγραφές.

Η υλοποίηση του σχεδιασμού και των δράσεων.

Το εύρος της κοινωνικής προβολής των ζητημάτων και αιτημάτων του εκπαιδευτικού κινήματος.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.

Σύμφωνα με την Υ.Α. 108906/ΓΔ4/10-09-2021 (ΦΕΚ Β 4189) ο Σχεδιασμός του Εκπαιδευτικού έργου «*Αφορά στον ετήσιο συλλογικό προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας, ο οποίος περιλαμβάνει τον καθορισμό εκπαιδευτικών στόχων και τον σχεδιασμό αντίστοιχων συλλογικών δράσεων για την πρόληψη, παρακολούθηση και αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού της έργου*» ενώ σύμφωνα με τον Οδηγό-Σχέδια Δράσης/προτάσεις σχεδιασμού 2024 τα Σχέδια Δράσης «*αποσκοπούν στη βελτίωση του έργου της σχολικής μονάδας, δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να είναι κεντρικά προκαθορισμένα. Το θεωρητικό πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης αλλά και οι ιδιαίτερες συνθήκες (γεωγραφικές, πολιτισμικές, κοινωνικοοικονομικές) των επιμέρους σχολικών μονάδων της χώρας καθιστούν ασύμβατη την επιβολή Σχεδίων Δράσης από πάνω προς τα κάτω, αντίθετα, καθιστούν απαραίτητη την συλλογική-συμμετοχική δράση των μελών της σχολικής κοινότητας βάσει των δυνατοτήτων, των αναγκών, αλλά κυρίως των ιδιαιτεροτήτων της κάθε σχολικής μονάδας...*» (https://iep.edu.gr/images/axiologisi/odigos/2024-12-03_%CE%A3%CF%87%CE%AD%CE%B4%CE%B9%CE%B1_%CE%94%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B7%CF%82_Sep.).

Ως εκ τούτου το συγκεκριμένο σχέδιο δράσης είναι γενικόλογο, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα της σχολικής μονάδας και δεν αντικατοπτρίζει τις ανάγκες της. Προτείνεται η αντικατάστασή του με ένα σχέδιο δράσης, το οποίο να ακολουθεί τις παραπάνω προδιαγραφές.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες ενέργειες, εκδηλώσεις, δραστηριότητες:

Ιανουάριος 2025: Διαμόρφωση εμπειριστατωμένης επιστολής προς την Πανεπιστημιακή κοινότητα (ελληνική και διεθνή), καθώς και προς τους φορείς των Δήμων και των Γονέων, με τεκμηριωμένη παρουσίαση τόσο των γενικών εκπαιδευτικών ζητημάτων, όσο και του προς εξέταση ζητήματος.

Φεβρουάριος – Απρίλιος 2025: Εξέταση αρχείων και διατριβών από το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (<https://www.didaktorika.gr/eadd/>

)

Φεβρουάριος – Απρίλιος 2025: Διαμόρφωση ερευνητικού ερωτηματολογίου για την αποτύπωση των εκπαιδευτικών υποδομών και των αναγκών των Σχολείων.

30 Μαρτίου 2025: Συμμετοχή σε διαδικτυακή ημερίδα με θέμα: «Σχολικές Επιτροπές. Η υποχρηματοδότηση ως εργαλείο εμπορευματοποίησης της παιδείας». Εισηγήθηκαν οι: 1. Χρήστος Βρεττάκος, Δήμαρχος Δραπετσώνας-Κερατσινίου, 2. Κώστας Πελετίδης, Δήμαρχος Πατρέων, 3. Ηλίας Σταμέλος, Δήμαρχος Καισαριανής.

18 Μαΐου 2025: Συμμετοχή σε διαδικτυακή ημερίδα με θέμα: «Εκπαιδευτικά σχολικά προγράμματα για τις μορφωτικές ανάγκες των μαθητών, με καθολική πρόσβαση και πλήρη χρηματοδότηση».

Εισηγήθηκαν οι: 1. Μπαγάκης Γιώργος, Ομ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, 2. Γούλας Βαγγέλης, Διδάκτορας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Μάιος 2025: Ηλεκτρονική έκδοση των πρακτικών των ημερίδων.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Οι δράσεις υλοποιήθηκαν σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, τόσο ως προς το περιεχόμενο, όσο και χρονολογικά.

Αποτελέσματα της Δράσης

α) Η διαρκής ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών με την ανταπόκρισή τους στις δράσεις.

β) Η ανάδειξη των αιτιών και συνεπειών της υποχρηματοδότησης των Σχολείων και της ανυπαρξίας συνολικού σχεδιασμού για την κάλυψη των αναγκών των Σχολείων.

γ) Διερεύνηση και ανάδειξη των αυξημένων προβλημάτων και των ελλείψεων των σχολείων εξαιτίας της χρόνιας υποχρηματοδότησής τους, που οδηγεί σε ιδιωτικοποίηση λειτουργιών τους.

δ) Καταγραφή των πρακτικών διαχείρισης της χρηματοδότησης των σχολείων από τους Δήμους, τόσο κατά την προηγούμενη περίοδο, όσο και μετά την εφαρμογή του νόμου κατάργησης των Σχολικών Επιτροπών.

ε) Ανάδειξη της ανάγκης για σταθερή ενημέρωση, διαφανή κατανομή και άμεση απόδοση της χρηματοδότησης σε κάθε σχολική μονάδα, με δημοκρατικό θεσμικό πλαίσιο.

στ) Ανάδειξη της αναγκαιότητας για κρατική χορήγηση των παγίων δαπανών όλων των σχολικών μονάδων.

ζ) Η καταγραφή των παραπάνω σε ηλεκτρονική έκδοση, που διευκολύνει τη διάχυση και τη συζήτηση στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας. Ανάπτυξη πλούσιου προβληματισμού και διαλόγου σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

α) Η συνεργασία με τους φορείς των επιστημών της Αγωγής, η δική τους διάθεση να συνδράμουν τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών και η υψηλή ποιότητα των εισηγήσεων.

β) Η διαρκής επικοινωνία με τους/τις πανεπιστημιακούς δασκάλους/ες και η άμεση στήριξή τους στις δράσεις

των εκπαιδευτικών.

γ) Η ανάδειξη της ιστορικής και κοινωνικής διάστασης των εκπαιδευτικών ζητημάτων, που διαμορφώνει προϋποθέσεις για αναστοχαστική δράση.

δ) Η ανταπόκριση των εκπαιδευτικών στις δράσεις.

ε) Η συμβολή των εκπαιδευτικών στον αγώνα για την υπεράσπιση της δημόσιας δωρεάν παιδείας.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Οι βασικοί παράγοντες δυσκολίας είναι:

α) Η απουσία διαλόγου με τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών, με ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο επιλέγει τη λογική της επιβολής και του αυταρχισμού. Το γεγονός ότι οι προτάσεις και τα αιτήματα του εκπαιδευτικού κλάδου, η γνώμη και οι απόψεις των εκπαιδευτικών δεν συζητούνται, με επιλογή του Υπουργείου Παιδείας.

β) Με ευθύνη της Πολιτείας και του Υπουργείου Παιδείας δεν αντιμετωπίζονται οι σύνθετες κοινωνικές, οικονομικές, ψυχικές και εκπαιδευτικές ανάγκες, στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας.

γ) Τα παραπάνω σε συνδυασμό με τις συνθήκες έντονης διοικητικής πίεσης και του τεράστιου όγκου καθηκόντων υποβαθμίζουν τις δημοκρατικές λειτουργίες και απαξιώνουν τον ρόλο των εκπαιδευτικών.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Video 1: <https://youtube.com/live/gwKVyWxftjE?feature=share>

Video 2: <https://youtube.com/live/4h0FqRnogMw?feature=share>

Ερωτηματολόγια ερευνητικής καταγραφής σχολικών υποδομών και χρηματοδότησης.

Πρακτικά 1: http://doe.gr/wp-content/uploads/2025/05/DOE-30_3.pdf

Πρακτικά 2: <https://doe.gr/πρακτικά-κυριακή-18-μαΐου-2025/>

Επιστολές / υλικό: <https://doe.gr/%ce%b5%cf%80%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%bf%ce%bb%ce%ad%cf%82-%cf%85%ce%bb%ce%b9%ce%ba%cf%8c-2025/>

Παιδαγωγικές ταινίες:

<http://doe.gr/%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CF%B2%CE%AF%CE%BD%CF%84%CE%B5%CE%BF-2024/>

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι εισηγήσεις των εκδηλώσεων και οι συζητήσεις που ακολούθησαν, καθώς και τα συμπεράσματα που αποτυπώθηκαν είχαν σημαντικό επιμορφωτικό χαρακτήρα. Ιδιαίτερα το υλικό που συγκεντρώθηκε καθώς και το αρχείο των παιδαγωγικών ταινιών που έχει παραχθεί, φωτίζουν τις κοινωνικές/παιδαγωγικές διαστάσεις της εκπαίδευσης και αποτελούν σημαντική συμβολή στην ιστορία της εκπαίδευσης και της παιδαγωγικής επιστήμης.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Η άμεση προτεραιότητα της Πολιτείας είναι να αποδεχθεί και να επιλύσει τις ανάγκες που διατυπώνονται από την εκπαιδευτική κοινότητα, τους γονεϊκούς φορείς και τους Δήμους. Σε αυτή την κατεύθυνση πρέπει να αξιοποιηθούν τα πορίσματα των ερευνών μας.

Η συνεργασία των εκπαιδευτικών της πράξης, των συλλόγων διδασκόντων με τους φορείς της τοπικής

αυτοδιοίκησης και τους συλλόγους γονέων, πρέπει να πραγματοποιείται σε σταθερή και συστηματική βάση στην κατεύθυνση επίλυσης των κοινών προβλημάτων και υπεράσπισης του δημόσιου σχολείου, αναδεικνύοντας ότι είναι απόλυτη ανάγκη:

Η αύξηση της δημόσιας χρηματοδότησης των σχολικών μονάδων και η αποφυγή των ιδιωτικών διαμεσολαβήσεων.

Η άμεση και διαφανής κατανομή και απόδοση της χρηματοδότησης σε κάθε σχολική μονάδα.

Η σταθερή ενημέρωση των σχολείων για την κατανομή της χρηματοδότησης και τον απολογισμό κάθε έτους.

Η κρατική χορήγηση όλων των παγίων δαπανών σε όλα τα σχολεία.

Η καθιέρωση ενός δημοκρατικού πλαισίου που θα στηρίζεται στη διαφάνεια, στην ενημέρωση και στον αποφασιστικό ρόλο του Συλλόγου Διδασκόντων, με διατήρηση των Σχολικών Επιτροπών – ΔΕΠ, καθώς η κατάργησή τους αποτελεί ένα ακόμη βήμα προς την εμπορευματοποίηση της εκπαίδευσης.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Το υλικό που έχει παραχθεί να κοινοποιηθεί σε όλα τα σχολεία, τους Συλλόγους Γονέων όλης της χώρας και στα μέσα ενημέρωσης.

Προγράμματα επιμόρφωσης για όλους τους εκπαιδευτικούς, με άδεια, με θεματολογίες εστιασμένες σε πραγματικές ανάγκες, που διατυπώνονται και επιλέγονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, με δωρεάν δημόσιο χαρακτήρα και με ευθύνη των Παιδαγωγικών Τμημάτων. Κάθε επιμορφωτική δράση είναι απαραίτητο να εντάσσεται στο πλαίσιο της ανανεωμένης μετεκπαίδευσης δηλαδή μιας επιμορφωτικής διαδικασίας μεγάλης διάρκειας, με απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα και με αποφασιστικό λόγο στη διαμόρφωση του περιεχομένου της τόσο των Παιδαγωγικών Τμημάτων όσο και των ίδιων των εκπαιδευτικών.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Περαιτέρω ανάδειξη των ζητημάτων που άπτονται της χρηματοδότησης των σχολείων και της λειτουργίας των Σχολικών Επιτροπών.

Ποσοτική και ποιοτική ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων

Διάχυση των πορισμάτων των ερευνών προς όλους τους κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς φορείς.

Διαμόρφωση πλαισίου αιτημάτων προς την Πολιτεία και το ΥΠΙΑΙΘΑ.